

תוכניות מניעה וטיפול
במסגרת בית הספר והקהילה
מניתוק לשילוב

4

להלן מבחר תוכניות:

אקלים חברתי מצמצם אלימות

תוכנית התערבות מערכת ליצירת אקלים חברתי מצמצם אלימות בבתי הספר העל יסודיים. התוכנית מכוונת להתמודד עם חופטות של ניכור, הצקות, הטרדות ובריונות בקרב תלמידים ובני נוער בארץ. יעדי התוכנית הם: בניית אקלים חברתי היוצר תחושת השתייכות ומוגנות לכל קהילת בית הספר. אגודת התוכנית כוללת הפעלות וחומרי עזר.

תמ"ר אס"א

תוכנית מערכתית רשויות למניעת התנהגויות סיכון (אלימות, נוער ברשויות המקומיות. מטרת התוכנית: להפחית חופטות אלימות בקרב ילדים ובני נוער. לחזק גורמי חוסן ועמידות השוללת שימוש בסמים ואלכוהול.

מניתוק לשילוב

כתב עת היוצא לאור אחת לשנה, החושף בפני עובדי קידום הנוער, מאמרים ומחקרים מקצועיים ויוזמות אישיות ויחידתיות שפותחו על ידי עובדי קידום נוער.

מבוא

מינהל חברה ונוער משקיע משאבים ומפתח תוכניות לבניית אקלים חברתי, היוצר תחושת השתייכות ומוגנות לכל באי בית הספר ובאי המסגרות החינוכיות החוץ בית ספריות כגון: תנועות נוער, מתלס"ם, בתי נוער ויחידות לקידום נוער. במסגרות אלו אנו בונים ומבססים יחסי אמון וכבוד הדדי שהם מהווים בסיס להפחתת האלימות. לתהליכים אלו שותפים הגורמים השונים בבית הספר ובקהילה: מורים, הורים, חלמ"דים, ציגי הרשות, עובדי היחידות השונות ועוד.

מינהל חברה ונוער הציב לעצמו כמטרה למנוע נשירה ולנסות לשלב מחדש בני נוער המתקשים לתפקד במסגרות חינוכיות וחברתיות מקובלות. בני נוער אלו נקלעים לתהליך של חיפוש דרך חלופית המביאה אותם לעתים לניתוק ולניכור מהמסגרות הנורמטיביות של בני גילם. לשם כך פותחו תוכניות למניעה ולטיפול. תשומת לב מיוחדת ניתנת לבני נוער עולים ומוקדשות להם תוכניות חינוכיות ייחודיות.

פרק רביעי:
תוכניות מניעה וטיפול במסגרת בית הספר והקהילה - מניתוק לשילוב

אנ"א - אני גנד אלימות

תוכנית התערבות מערכתית המיועדת לפעילות בבית הספר ומטרה לצמצם התנהגויות אלימות של בני נוער, ללמדם ההתנהגויות חלופיות יעילות ולהעביר באמצעותם לקהילה מטר גנד אלימות.

בתוכנית מעורבים כל צוות החינוכי, ההורים והתלמידים.

אנ"א - אני גנד אלימות

תוכנית התערבות מערכתית לצמצום האלימות, המיועדת למסגרות חוץ בית ספריות לינאי 12-18. בתוכנית דרכים להתמודדות אישית, קבוצתית, בית ספרית וקהלית עם תופעות של ניכור, הצקות, הטרדות ובריונות בקרב בני הנוער.

התוכנית מופעלת בעיקרה על ידי צוותים המטפלים בנוער בסיכון.

לקט מאמרים על התערבות קבוצתית עם בני נוער ונוער מנותק.

החוברת מכילה לקט מאמרים ותקצירים העוסקים בהתערבות קבוצתית בקרב בני נוער בכלל ונוער מנותק בפרט.

חל"ס - חיים ללא סמים

תוכנית התערבות חינוכית-טיפולית שפותחה יחד עם הרשות למלחמה בסמים, ומטרתה לסייע למדריך להרחיק את בני הנוער ששימשו בסמים ובאלכוהול, ולאמץ התנהגויות חלופיות, המאפשרות הצלחה בתחומים

משמעותיים בחיים. התוכנית מורכבת ממידע עובדתי ומרתיע, הקניית סימוניות התנהגויות להתמודדות, פיתוח מסלולי אתגר והכשרת פעילי נוער כשגרי התוכנית בקהילה.

מסע פיניה

תוכנית קבוצתית שעוסקת בשאלות של פיתוח זהות אישית אצל בני נוער בכלל אישית אצל בני נוער מקידום נוער בקרב בני נוער מקידום נוער בפרט. המשתתפים בתוכנית יכירו טוב יותר את עצמם ברמה האישית משפחתית וברמה הקבוצתית ויפתחו מודעות עצמית גבוהה יותר

לרגשותיהם, עמדותיהם והתנהגויותיהם. בנוסף הם ייפגשו את הדימוי האישי שלהם ואת תחושת ההמשכות וההשתייכות, ויהיו בעלי שליטה עצמית ויכולת התמודדות עם קונפליקטים.

הילה - התוכנית ודרכי הפעלה

החוברת מציגה את תוכנית ה'הילה' (השכלת יסוד ולימוד השלמה) לנוער מנותק, במסגרת היחידות לקידום נוער ברשויות המקומיות.

נוער בשולי החברה - התופעה ודרכי ההתמודדות

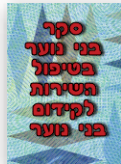
החוברת עוסקת במדיניות הטיפול בנוער בסיכון ובנוער מנותק בישראל, בתופעת הנשירה והינתוק, באוכלוסייה היעד, במטרות הפעולה ועקרונותיה בקידום נוער.

מחארים בה המערך הטיפולי-חינוכי, מערך החמיכה הארגוני והמקצועי.

נוער עולה בסיכון - האתגר ודרכי ההתמודדות

החוברת מציגה את מודל העבודה עם נוער עולה בסיכון במסגרת היחידות לקידום נוער ברשויות המקומיות.

סקר בני נוער בטיפול השירות לקידום בני נוער

סקר המספק מידע עדכני ושיטתי על המאפיינים, הדרכים והעמדות של בני נוער הנמצאים בטיפול ביחידות לקידום נוער.

גיליונות בנושא מתוך הסדרה על סדר היום:

גיליון מס' 36: תסס"ה - 2005

חוקיות ספורט - תנו לספורט לנצח!"

בעקבות ההתנברות המדיאנה של תופעת האלימות בחברה הישראלית, הבאה לידי ביטוי גם במגרשי הספורט, מוצע לחוק את המודעות

של בני הנוער לתופעת האלימות בספורט, ולברר את השלכותיה ברמה החברתית-ציבורית וברמה האישית. בנוסף מוצע לבחון דרכי התמודדות עם הבעיה בארצות אחרות ולברר את האתמון למציאות הישראלית, בכונה לעודד את בני הנוער להצטרף למאבק בחופעה.

גיליון מס' 10: תסס"א-2004
להתחיל מהשכלה

בחניה של הנורמים לפערים בהשכלה בין חלמידיים הבאים משכבות חברתיות-כלכליות שונות וממקומות יישוב שונים בארץ, ומחיכות המדינה והפרט לצמצום פערים אלה.

עולים על סרטון

הסדרה "עולים על סרטון" מציגה סרטים שהופקו על ידי בני נוער ממונות קולנוע רחבי הארץ. הסרטים עוסקים במגוון נושאים מעולמם של ילדים ובני נוער. בסדרה ארבעה עשר סרטים, ואורך כל סרט, כולל הדיון, 25-3 דקות. במסגרת הסרטים נכתבו פעילויות, שבמרכזן דיון במסגרת הסמיים והוללים העולים מהסרטים.

קידום נוער בסיכון ונוער מנותק בישראל

מדניות הטיפול בנוער בסיכון ובנוער מנותק במשרד החינוך - מינהל חברה ונוער: אולכוסיות, עקרונות, יעדים ודרכי פעולה.

אמנת השירות

חחום קידום נוער - היל"ה מסקר זה היו תוצאה של תהליך ארגוני לקביעת סטנדרטים לאיכות השירות בקידום נוער. מטרת התהליך היא להבהיר למקבלי השירותים של חחום קידום נוער - היל"ה, קרי הרשויות המקומיות, המשפחות ובני הנוער, את האחריות והמחויבות שאנו מקבלים על עצמנו.

סקר מאפייני נוער מנותק

הסקר מביא מידע עדכני על מאפייני האוכלוסייה המטופלת ביחידות לקידום נוער. הסקר כולל מאפייני רקע חברתי-כלכלי, דפוסי עיסוק ותפקוד, דפוסי עבריינות וסטייה, דפוסי ילדים ונזאי, השתתפות בפעילות בקידום נוער, עמדות לגבי נושאים מסכונים ועוד. הסקר נערך בשיתוף עם מכון ברוקדייל.

"קולנוער" - נוער בסיכון ויצר סרטים

"קולנוער" - סדרת חוברות המציעות הפעלות לסרטים שהופקו על ידי בני נוער מנותק ונוער בסיכון להשבת האמון בעצמם ולהעצמתם בחברת בני גילם וקהילתם. בעקבות הסרטים מתנהלים דיונים שמטרתם בין השאר לשפר את המיומנויות החברתיות של בני הנוער ולפתח דיונים סביב נושאים שונים: סטריאוטיפים, לחץ קבוצתי, חברות, בין הורים למתנברים ועוד.

חוקי נוער

מדריך שימושי לעובדי נוער בישראל המרכז חוקי נוער העוסקים בחיי הקסטים. העיקרון המנחה הוא טובת הילד כערך חברתי עליון.

